

5. VÝSLEDKY VÝZKUMU, VÝVOJE A JEJICH KOMERČNÍ VYUŽITÍ

- Od roku 2008 jsou do šetření zahrnuty otázky týkající se výsledků VaV a jejich komerčního využití. Ze získaných odpovědí lze určit, kolik pracovišť VaV využilo svoje výsledky pro vlastní nové nebo inovované technologie, přístroje, zařízení, výrobky, apod. (dále jen zavedení inovace); pro podání patentové přihlášky nebo přihlášky ostatních předmětů ochrany průmyslového vlastnictví a v neposlední řadě i k prodeji výsledků VaV jinému subjektu. V roce 2010 byla právě poslední otázka týkající se prodeje výsledků VaV rozšířena také o výši příjmů plynoucích z těchto prodejů.
- Celkové podíly pracovišť, která využila své výsledky VaV k některému z komerčních využití, se v letech 2009 a 2008 téměř nelišily. Ovšem v roce 2010 v porovnání s rokem předchozím se snížil podíl pracovišť, která díky svému VaV zavedla inovaci, o 6 procentních bodů a podíl pracovišť, která prodala svůj výsledek VaV (nebo zakázku VaV), o 5 procentních bodů.
- V roce 2010 použilo své výsledky VaV k zavedení inovace 1 815 pracovišť VaV (tj. 70 % všech pracovišť VaV). V rámci jednotlivých sektorů provádění se tento podíl významně lišil. Nejvyšší podíl pracovišť, která zavedla inovaci, z celkového počtu pracovišť v daném sektoru byl v roce 2010 zjištěn u podnikatelského sektoru, kde dosáhl 76 % (1 627 pracovišť VaV). Ve vysokoškolském sektoru činil podíl pracovišť se zavedenou inovací 47 % (91 pracovišť) a ve vládním sektoru 39 % (76 pracovišť).
- Vztah mezi podílem inovujících pracovišť a velikostí jejich výdajů na VaV nebyl v roce 2010 zřejmý. Jestliže ve skupině pracovišť VaV s velikostí výdajů na VaV mezi 1–9,9 mil. Kč inovovalo 73,6 % pracovišť, pak v pracovištích s velikostí výdajů na VaV nad 100 mil. Kč inovovalo 74,1 % pracovišť. Nejvyšší podíl inovujících pracovišť se nacházel v oblasti přírodních věd, kde inovovalo 81 % pracovišť.
- Pro podání patentové přihlášky nebo jiné přihlášky k ochraně průmyslového vlastnictví využilo své výsledky VaV v roce 2010 celkem 407 pracovišť VaV, což bylo 16 % z celkového počtu pracovišť VaV v daném roce. Z hlediska sektoru provádění VaV byl zjištěn nejvyšší podíl pracovišť s tímto druhem komerčního využití ve vysokoškolském sektoru (27 % pracovišť VaV tohoto sektoru, neboli 52 pracovišť VaV). V podnikatelském sektoru použilo tento způsob komerčního využití 15 % pracovišť VaV (324 pracovišť) a ve vládním sektoru 16 % pracovišť VaV (31 pracovišť).
- Mezi velikostí výdajů na VaV a podílem pracovišť VaV, které v dané velikostní skupině využily svůj VaV pro patentové přihlášky nebo pro ostatní předměty průmyslové ochrany, existuje pozitivní závislost. Zatímco u pracovišť s nejnižšími výdaji na VaV (menšími než 1 mil. Kč) byl tento podíl 7 %, u pracovišť s výdaji nad 100 mil. Kč byl podíl 49 %. Podobnou pozitivní závislost lze nalézt i u počtu zaměstnanců VaV (FTE). V rámci vědních oblastí použilo své výsledky VaV na tento způsob komerčního využití relativně nejvíce subjektů angažujících se v oblasti zemědělských věd (22 % pracovišť VaV).
- Své výsledky výzkumu a vývoje v České republice v roce 2010 prodalo jinému subjektu 479 pracovišť VaV (19 % všech pracovišť). Své výsledky VaV (nebo VaV na zakázku) prodalo v rámci daného sektoru relativně nejvíce pracovišť z vládního sektoru (72 pracovišť VaV, 37 % ze všech pracovišť VaV ve vládním sektoru).
- Vztah velikosti výdajů na VaV a podílu jednotek, které použily své výsledky VaV k prodeji jinému subjektu, je pozitivně korelovaný. Ze všech pracovišť VaV s výdaji nad 100 mil. Kč prodalo své výsledky VaV jinému subjektu 32 % pracovišť, zatímco u pracovišť s výdaji menšími než 1 mil. Kč to bylo jen 8 %. Relativně nejvíce pracovišť, která prodala svůj výsledek VaV, působilo v přírodních vědách (26 % pracovišť v této vědní oblasti).
- V roce 2010 činily příjmy z prodeje výsledků VaV nebo VaV na zakázky celkem 12 mld. Kč, z čehož bylo 54 % příjmů od zahraničních subjektů (6,5 mld. Kč) a 46 % příjmů od subjektů z České republiky (5,4 mld. Kč).

Graf 5.1: Podíl výzkumných a vývojových pracovišť s komerčním využitím výsledků VaV v hlavních sektorech provádění, 2008–2010

Tab. 5.1 Pracoviště VaV v ČR, která v daném roce použila výsledky svého VaV k některému z následujících komerčních využití

	zavedení inovace ¹			podání patentové přihlášky ²			prodej jinému subjektu		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Celkem	1 598	1 774	1 815	334	363	407	473	482	402
podle počtu zaměstnanců VaV (FTE)									
Pouze na dohody	23	31	34	5	6	8	6	9	12
méně než 5	705	786	857	80	97	120	160	152	131
5-9,9	315	346	338	57	61	58	78	93	68
10-19,9	204	236	230	40	54	70	65	80	56
20-49,9	186	196	202	55	49	58	69	74	63
50-99,9	78	86	75	34	35	35	43	32	32
100 a více	87	93	79	63	61	58	52	42	40
podle velikosti výdajů na VaV (v mil. Kč)									
méně než 1	304	357	374	32	31	41	73	73	49
1-9,9	772	860	905	114	138	162	189	216	180
10-49,9	355	379	377	96	100	112	123	120	104
50-99,9	78	91	76	35	39	37	34	33	33
100 a více	89	87	83	57	55	55	54	40	36
podle sektoru provádění VaV									
Podnikatelský	1 392	1 534	1 627	249	272	324	390	400	293
Domácí subjekty	1 344	1 477	1 587	242	265	317	379	395	288
Veřejné	942	1 014	1 168	168	180	233	268	280	246
Soukromé	402	463	419	74	85	84	111	115	42
Zahraniční afilice	48	57	40	7	7	7	11	5	5
Vládní	90	98	76	30	35	31	33	37	70
Akademie věd ČR	27	30	23	19	20	19	15	19	40
Resortní výz. prac.	20	23	15	1	1	0	4	2	7
Knihovny, archívy,	20	20	14	1	3	1	0	2	1
Ostatní pracoviště	23	25	24	9	11	11	14	14	22
Vysokoškolský	93	114	91	54	54	52	44	35	27
Státní VŠ a VOŠ	77	88	71	51	52	52	41	32	26
Fakultní nemocnice	8	9	7	2	2	0	1	1	0
Ostatní VŠ a VOŠ	8	17	13	1	0	0	2	2	1
Soukromý neziskový	23	28	21	1	2	0	6	10	12
podle vědních oblastí									
Přírodní vědy	234	291	324	54	65	78	90	103	115
Technické vědy	1 135	1 200	1 238	219	235	260	312	302	208
Lékařské vědy	75	91	81	29	29	26	23	18	14
Zemědělské vědy	86	90	99	25	27	34	16	21	29
Sociální vědy	34	55	39	6	4	4	19	27	16
Humanitní vědy	34	47	34	1	3	5	13	11	20
podle krajů ČR									
Praha	370	435	393	74	85	88	150	155	125
Středočeský	145	157	172	30	26	34	34	29	33
Jihočeský	64	68	78	13	10	19	12	15	20
Plzeňský	57	71	71	13	15	20	13	19	14
Karlovarský	14	16	13	1	1	2	3	1	1
Ústecký	62	60	65	7	8	7	11	10	11
Liberecký	57	69	69	18	13	15	21	27	20
Královéhradecký	87	89	110	20	22	27	20	24	21
Pardubický	92	106	106	16	18	20	29	27	24
Vysočina	64	63	62	9	10	10	12	12	9
Jihomoravský	245	276	296	52	57	64	76	90	63
Olomoucký	86	92	87	18	18	16	17	16	12
Zlínský	109	120	128	32	41	40	24	17	17
Moravskoslezský	146	152	165	31	39	45	51	40	32

¹ Zavedením inovace se zde rozumí využití výsledků VaV pro vlastní nové nebo inovované technologie, přístroje, zařízení, výrobky, materiály apod.

² Podáním patentové přihlášky se zde rozumí jednak využití výsledků VaV k získání patentu pro vynálezy, které jsou nové, jsou výsledkem vynálezecké činnosti a jsou průmyslově využitelné, ale také využití výsledků VaV pro ostatní předměty ochrany průmyslového vlastnictví.